

pligter alle a-magter sig til ikkenuklearspredning og nedrustning.

Vi støttede CTB-traktatens underskrivelse den 24. september 1996 i New York. Denne traktat søger at stoppe fremkomsten af nye typer af kernevåben. Vi støtter også det næste skridt: en aftale om stop for produktion af spalteligt materiale til kernevåben.

Vi støttede også i sin tid START I- og II-aftalerne. Vi beklager, at den seneste sådan nærmest er gået lidt i stå.

De mange forskellige internationale aftaler støtter vi, og vi mener, at denne trinvis nedrustningsproces er den eneste farbare vej frem, det eneste, der giver resultat.

På OSCE's topmøde i Lissabon den 1. december 1996 påtager vi os formandskabet fra den 1. januar 1997, og dér vil vi være vidne til og en del af en utrolig spændende proces på præcis dette tidspunkt i Europas historie. Hovedemnet bliver afviklingen af de alt for mange våben og udvikling af en fælles europæisk sikkerhedsmodel for det 21. århundrede.

Udviklingen er et trusselsbillede. Det vil være det centrale element i diskussionen, og der er enighed om, at sikkerheden ikke alene varetages militært, men at også trusler i form af social ustabilitet, minoritetshåndtering, økonomisk kriminalitet, terrorisme og grænsestridigheder er en del af det, som udgør trusselsbilledet for hovedparten af landene i den europæiske region.

Derfor er våbenkontrol og nedrustning det, som optager debatten, det, som optager deltagerlandene og medlemslandene. For de nye ansøgere om NATO-medlemskab er det, som optager dem mest, i det hele taget at komme med, og det er vores opfattelse, at alle lande selv skal afgøre og forhandle deres eget forhold til NATO og deres eget forhold til a-våben.

Tilknytningen skal måske ske mere gradvist netop i disse år, sådan som vi f.eks. også ser det udviklet gradvist via PFP-samarbejdet og via IFOR-samarbejdet, og som vi også er vidne til det i Ungarn. Det, man kan sige om Ungarn som eksempel, er, at Ungarn ikke er i NATO, men NATO er i Ungarn. Interessant for tiden, måske et tegn på en proces.

På denne baggrund kan Socialdemokratiet ikke støtte den ensidige erklæringsstrategi, som er baggrunden for Enhedslistens og SF's beslutningsforslag. Det er ikke vores strategi, og derfor kan vi ikke tilslutte os beslutningsforslaget.

Ulla Tørnæs (V):

Jeg vil gerne indlede med at takke for udenrigsministerens grundige og glimrende gennemgang af og status over de mange forskellige traktater og aftaler, der findes inden for området.

Med hensyn til dette beslutningsforslag får man unægtelig indtryk af, at vi står over for et levn fra fortiden; men det er jo også stillet af SF og Enhedslisten, så det er måske ikke så overraskende endda. Det synes, som om SF og Enhedslisten endnu ikke har opdaget, at Muren er faldet.

Venstre er naturligvis helt enige i Danmarks historiske tradition og i den gennem tiderne førte atomvåbenpolitik, der jo som bekendt indebærer, at vi ikke har atomvåben stationeret på dansk jord i fredstid.

I Venstre ønsker vi imidlertid ikke at fraskrive os muligheden for at få eller have atomvåben oplagret i tilfælde af en krigssituation. Vi ønsker også fortsat at kunne deltage fuldt ud i militære øvelser med vore allierede, og vi ønsker ikke at afskære muligheden for forstærkning fra vore allierede i krigs- eller krisesituationer.

Forslaget svækker således efter Venstres opfattelse muligheden for at forsvare Danmark i krigstid, idet Danmark i så fald ikke må omfattes af en atomvåbenstrategi, og det vil vi under ingen omstændigheder være med til. Danmarks sikkerhed skal og bør fortsat sikres gennem et loyalt og fuldt medlemskab af NATO. Derom må der ikke herske tvivl.

Hvis forslaget vedtages, vil det efter Venstres opfattelse sende et særdeles kedeligt signal til vore samarbejdspartnere i NATO, og det vil skade Danmarks anseelse internationalt – en anseelse, som vi i øvrigt med møje og besvær og gennem hårdt arbejde delvis har fået genoprettet siden fodnotedagsordenernes tid tilbage i 1980'erne.

Ved at kræve, som det står i bemærkningerne, at NATO skal garantere de atomvåbenfrie zoner, anklager vi indirekte vore allierede for ikke at overholde den danske atomvåbenpolitik om ikke at have atomvåben på dansk jord eller i danske havne i fredstid. Og så er vi tilbage ved nøjagtig den samme diskussion, som vi havde her i salen i april 1988.

Vi mener således ikke, at etablering af atomvåbenfrie zoner er det rette instrument i en debat om nedrustning, og vi kan fuldt ud tilslutte os ministerens bemærkninger om, hvordan atomvåbenedrustning bør finde sted.